

Erdoğan-Baykal görüşmesinden AKP-CHP çıkar mı?

MURAT YETKİN

Politika / 11/06/2015

Ne Davutoğlu CHP, ne Kılıçdaroğlu AKP ile koalisyon yapmak istiyor. Ama koşullar bunu zorlayabilir. Baykal Meclis Başkanlığı'na aday olursa, bu bir işaret sayılabilir.

Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın en önemli özelliği asla ne yapacağını kestirememesi olmaya başladı.

Kimin aklına gelirdi daha bir gün önce Beştepe'den "hemen erken seçim" rüzgârları esiyorken akşamında hem de beklenmedik yerden, Deniz Baykal üzerinden bir uzlaşma hamlesi yapacağını?

Hem de Başbakan Davutoğlu'nun 9 Haziran akşamüzeri istifasını sunmasından sonraki saatlerde bu işe kolları sıvamasını?

***

Gerçi Erdoğan ile Baykal'ın eskiye dayanan bir işbirliği geçmişi var.

Erdoğan AK Parti 2002 seçimini kazanmış halde siyaset yasağı nedeniyle başbakan olamıyorken Anayasa değişikliği hamlesiyle önünü açan, siyasetin akışını değiştiren de Baykal olmuştu.

Erdoğan ve Baykal'ın o dönem baş başa görüşmesi üzerine çok şey yazılıp söylendi ve 2003-2005 arasında Avrupa Birliği reformları çerçevesinde 9 anayasa değişikliği 3 temel yasa değişikliği o görüşme sonrasında AK Parti-CHP işbirliğiyle mümkün hale geldi.

***

Şimdi yıllar sonra ikinci Erdoğan-Baykal görüşmesi de siyasetin akışını değiştirebilir mi?

Erdoğan neden Baykal ile görüşme ihtiyacı duydu?

Ve ne görüştüler? Sorular bunlardır.

***

Erdoğan'ın siyasi işlere müdahaleden vaz geçmeyeceğini şimdi de Baykal üzerinden göstermek mi istediği sorusu, meşru bir sorudur.

Daha müstafi Başbakan Ahmet Davutoğlu hükümet kurma çalışmalarına başlamadan ilk siyasi hamleyi yapanın Erdoğan olmasını sorgulamak da meşrudur.

Ama ortada bir olgu var: Erdoğan Baykal'ı davet etti, o da CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'na danışarak Antalya'dan ilk uçağa atlayarak (CHP'nin meşru saymadığı Beştepe'deki Cumhurbaşkanlığı sarayına değil, Çankaya'da Erdoğan tarafından kullanılan) Dışişleri Bakanlığı Konutu'na gitti.

***

İki saatten fazla süren görüşme ardından Baykal önemli bir şey söyledi: Erdoğan'ı koalisyon ihtimallerine açık görmüştü.

Daha sonra Kılıçdaroğlu'nun yanına gitti, görüştüler.

O görüşme ardından –sabah haberi patlatmadan önceki teyit telefonu ardından- ikinci defa telefonla görüşme imkânı buldum.

***

Baykal'ın sesi şıkır şıkır idi, o bildiğiniz yüksek vitede gidiyordu, görüşme beklemediğinden de olumlu gitmişti.

Meclis'in en kıdemli üyesi sıfatıyla açıklığı yapacağı için Meclis'in tablosu üzerine konuşmuşlardı, Erdoğan'a "Hukuk içinde kalmanın öneminden" söz etmişti.

Hayır, Kılıçdaroğlu'na bir mesaj yoktu, zaten bu resmi bir görüşme değildi, ancak Kılıçdaroğlu'na izlenimlerini aktarmıştı.

***

Baykal'ın izlenimlerine göre, Erdoğan ile erken seçim için bastırmadan önce bütün koalisyon imkânlarının denenmesi konusunda "mutabık" idiler.

Peki, bu görüşmede bir AK Parti-CHP koalisyonu konuşulmuş muydu? Hayır, dedi Baykal, o liderlerin işi.

Peki, bir AK Parti-CHP koalisyonu görüşmesine işaret niteliğinde olacak şekilde Baykal'ın Meclis Başkanlığı'na adaylığı konuşulmuş muydu?

Hayır, dedi Baykal. 'Aday mı olmayacaksınız, yoksa konuşmadınız mı?' diye üsteledim, güldü, 'Konuşmadık' dedi.

***

Görüşme hem AK Parti, hem de CHP genel merkezlerinde küçük çaplı fırtınalara neden oldu.

Önce AK Parti.

***

Başbakan Davutoğlu için ilk tercih, AK Parti azınlık hükümetine destek olunması. Buna hiçbir parti destek olacak gibi görünmüyor.

AK Parti'nin ikinci tercihi MHP ile koalisyon. Ancak MHP'nin hem Erdoğan'ın Anayasal sınırları içinde kalması, hem de Kürt çözüm sürecinin (ki Devlet Bahçeli buna "çözülme süreci" adını takmış) hemen durdurulması gibi şartları var.

HDP Meclis'e MHP ile eşit güçle girmişken AK Parti'nin Kürt sürecini nasıl durduracağı ayrı bir sorun. Ama MHP cenahında "Bize Öcalan'ı astırmadılar, şimdi de serbest bıraktıracaklar" endişesi çok ağır ve güçlü.

Davutoğlu HDP ile bir koalisyonu gündeme dahi almıyor, CHP ise en istemediği tercih; yıllardır AK parti tabanını her fırsatta CHP'ye karşı keskinleştirdiler ne de olsa.

***

CHP'nin ilk tercihi de MHP ile koalisyon.

Tabii AK Parti'nin yüzde 41 ile hâlâ birinci parti olduğu Meclis'te CHP'nin yüzde 25 ile MHP ve HDP'nin dışarıdan desteğiyle azınlık hükümeti kurmasını hayal edenler var.

Ama seçimde "Oy verin gitsinler" sloganını kullanan Kılıçdaroğlu'nun önceliği AK Parti'nin iktidardan gitmesi ve bunu da tercihi HDP'nin dışarıdan desteğiyle MHP ile koalisyon yoluyla yapmak.

HDP buna destek verebilir, ancak MHP'nin Kürt meselesi şartı CHP için de geçerli ve özellikle AK Parti rekabetine karşı HDP'nin desteğine muhtaç halde hükümette kalıyor görünmek istemiyor.

MHP'nin tutumunu yumuşatması CHP açısından önem taşıyor ama henüz öyle bir işaret yok. CHP'nin "iki yıl sonra seçim" formülü ise aslında Erdoğan'ın "o zaman hemen seçime gidelim" tezini güçlendiriyor.

Kılıçdaroğlu'nun da en istemeyeceği seçenek AK Parti ile koalisyon, ama daha 7 Haziran'ın teri soğumamışken gidilecek bir erken seçimi de istemiyor.

***

CHP içinde önemli bir grup, Almanya ve Yunanistan'da sosyal demokrat partilerin muhafazakâr büyük koalisyon ortağı altında nasıl eridiğini örnek gösteriyor, yüzde 25 ile girilen koalisyonun çok daha altında çıkma ihtimalinden söz ediyorlar.

Ayrıca CHP Genel Merkezi, AK Parti ile daha önceki anlaşma girişimlerinin hep hüsrarla bittiğini söylüyor, tutuklu milletvekillerinin bırakılması protokolünün inkârını buna örnek gösteriyorlar; yani bir güvensizlik de var.

Öte yandan seçim hedefinin gerisinde kalan Kılıçdaroğlu'nun önünde, zaten iktidarda kalmayı her şeyin önüne koyan AK Parti ile sıkı bir pazarlığa girip seçmenine vadettiklerinin bir kısmını verme seçeneği de var.

***

Burada Erdoğan'ın hükümet işlerine karışmaması yanında iki önemli başlık var.

Birincisi, yolsuzlukla mücadele... Kılıçdaroğlu AK Parti ile koalisyona girecekse en azından 4 eski bakan hakkındaki soruşturmaların yeniden açılması gibi konularda mesafe almak ister.

İkincisi, asgari ücretten emekli ikramiyelerine çiftçiye mazot desteğine dek ekonomik vaatler. Belki bu konularda mesafe almak Kılıçdaroğlu bakımından daha kolay olabilir.

Özetle durum kolay değil.

***

Peki, Baykal'ın Meclis Başkanlığı ihtimali AK Parti-CHP koalisyonu görüşmelerini, tabi eğer yapılırsa kolaylaştırabilir mi?

Bu mümkün. Ne de olsa Meclis Başkanı, Cumhurbaşkanı vekili, yokluğunda ona vekâlet ediyor. Erdoğan Cumhurbaşkanı, Baykal Meclis Başkanı formülü bir denge getirebilir belki.

Bir son not: Gelişmelere göre Erdoğan-Baykal görüşmesinin devamı gelebilir.

***

Bir de genç gazetecilere, özellikle siyaset gazetecilerine küçük bir not:

Yeni Meclis'le gelen yeni denge haberciliği geri getirdi. Artık demeç gazeteciliği tembelliğine, kolaycılığına mecbur kalma devri yerini yeniden haber peşinde koşmaya bırakıyor.

Yarın Meclis açılınca siyaset daha da ısınacak, her taraf haber kaynakacak, halk bunları bilmek isteyecek, sıvayın kolları, gösterin kendinizi.

(<https://plus.google.com/111139069635417829913>)